

Lerbergetts hamn

6 årsplan 2018-2023

oppdatert/revidert plan 2018

Lerbergets hamn

Historien säger oss att de första Lerbergarna var båtsmän och kustvakter, beordrade hit av Karl XII. Ursprunglig bebyggelse då var små enkla stugor . Från 1700 talet utvecklades byn fort och var under perioder en av nordvästra Skånes större hamnar. I hamnen landades både sill och under en kortare period skeppades tegel ut från byns tegelbruk.

Hamnanläggningen flyttades under 1800 talet till sin nuvarande placeringen och utvecklades successivt för att få sin nuvarande utformning under 1900- talets början. Hamnens ursprungliga funktion och uppgift har sedan länge förändrats. Då en anläggning med helt avgörande betydelse för överlevnad. Nu och sedan flera år en anläggning i huvudsak för, avkoppling nöje och social verksamhet.

Lerberget - en modern hamn med rätt ambitionsnivå

Efterfrågan av hamnplatser för båttyper av mindre modell med huvudsaklig funktion för strandnära fiske har numera en mycket liten efterfrågan. Fiskbeståndet i närområdet och reglering av det

kustnära fisket är anledning till detta. Paradoxalt, med tanke på att utformningen

de flesta platserna i hamnen en gång tog sin utgångspunkt för just dessa båtar. Båttypen som generellt sett ökar är av modell, trailerbar och öppen styrpulp med en bredd på ca 2,5 m - 3,5 m och längd om ca 8 m. Efterfrågan på båtplats för den modellen är därför stor och behovet kan inte tillgodoses i nuläget. Lerbergets hamn är i nuläget i huvudsak dimensionerad för smalare båttyp. Hamnkommittén gör därför bedömningen att antalet båtplatser inte skall utökas men däremot dimensioneras om.

Det begränsande djupet i inseglingen till hamnen gör att efterfrågan på och möjligheten till plats för segelbåtar är liten. Hamnkommittén prioriterar inte ett inseglingsdjup överstigande 2 m vid normalvattenstånd. Båttypen som överstiger ca 10 meters längd kan endast undantagsvis erbjudas plats.

Organisation

Hamnkommittén består av 9 medlemmar varav 1 är representant för Lerbergets segelförening. Samtliga har olika ansvarsområden. Dessutom finns två särskilda arbetsgrupper som arbetar på hamnkommitténs uppdrag. Dessa arbetsgrupper

Badbryggan och Bastugruppen har egna medlemmar.

via digitala verktyg.

Kommunikation

Hamnkommittén administrerar all verksamhet med båtägare via hemsidan *lerbergetshamn.se* och *facebookgrupperna Lerbergets bastu och Badbryggans vänner i Lerberget* samt mail. Båtplatsköer administreras

Hamnkommittén och samarbetet med myndigheter

Hamnkommittén har med anledning av sin verksamhetskaraktär frekventa och goda relationer till lokala såväl som regionala och statliga myndigheter. Hamnkommitténs funktionärer har fortlöpande kontakt med kommunala företrädare inom miljö och samhällsbyggnad. Kontakterna med länsstyrelse i olika tillståndsärenden sker på årlig basis. Kontakten med Transportstyrelse och Sjöfartsverk är under perioder mycket omfattande - detta med anledning av det formella ansvar Hamnkommittén har för ett antal av de sjömärkesanordningar, flytande och fasta, som finns utanför Lerbergets hamn. Omfattande sjömättningsföretag genomfördes under 2013 - 2014.

Nuläge

Hamnanläggningens kondition är skiftande. Med undantag för nyligen genomförd renovering av norra kajen har hamnläggningen inte varit föremål för ett systematiskt och mer omfattande underhåll på många år. Innan renoveringen av norra kajen byggdes kajerna om 1938. Mittbryggan iordningställdes mitten av 1960 talet och södra bryggan i början av 1970 talet.

Insatserna därefter har ofta varit av akut karaktär. Hamnkommittén har numera en väl fungerande ordning för löpande underhåll men många år av eftersläpning av investeringar och förebyggande underhåll gör att uppgifterna och utmaningarna är stora.

Långtidsplaner

Hamnkommittén upprättar årliga underhållsplaner och numera också s k rullande 6 - årsplaner

Utmaningar och möjligheter

Löpande underhåll

Historiskt har hamnen inte fått det systematiska underhåll som måste anses nödvändigt. Ambitionerna har funnits men ekonomi och möjlighet har saknats. Insatser har, sett i backspeglarna ofta varit av mer akut karaktär. Dock, sedan ett antal år har hamnkommittén arbetat mer systematisk. Underhållsarbetet har planerats och genom detta har också framtida större underhållsbehov identifieras och ett prioriteringsarbete påbörjas.

Hamnens insegling och bassäng är naturligt grund - ursprungligen byggd för små båtar och grundgående skutor. Detta i kombination med tidvis stort tång- och sandinflöde gör att en tillräcklig cirkulation av friskt havsvatten i hamnbassängen är helt avgörande för en god vattenmiljö.

Många timmar och stora insatser har lagts genom åren på att motverka tångansamling i hamnen. Allt utan ett mer bestående förbättrat resultat,

en utmaning Lerberget delar med de flesta skuthamnarna runt Skånes kuster. Den taktik som nu hamnkommittén landat i är att eftersträva tillräckligt djup i inloppet - detta garanterar en tillräcklig cirkulation.

Detta betyder att som en del i det löpande underhållet, årligen genomförs en mindre sandrensning hamninloppet - en lösning som både miljötjänstemännen i Höganäs

kommun och tillsynsenheten för vattenvård Länstyrelsen tillstyrkt.

En säker och hållbar hamnmiljö

En hamn innehåller och driver verksamheter som potentiellt kan vara farliga för människa och natur. Teknisk utrustning, tunga lyft, hantering av material i vatten, miljöfarliga ämnen är delar i detta. Hamnkommittén arbetar med *Risk management* - ett systematiskt arbete med att undanröja och förebygga olyckor och tillbud. Åren 2016 och 2017 har en modernisering av elanläggningen påbörjats. Kablage och kopplingar har setts över och i samarbete med Höganäs kommun har hamnen nu miljövänlig belysning.

Vad gäller hållbarhet och en god miljö har kommittén arbetat mycket aktivt och har en särskild miljöansvarig utsedd. Samarbetet med våra olika tillsynsmyndigheter är frekvent och fungerar mkt väl. 2016 erhöll hamnkommittén Höganäs kommuns miljöpris. Arbete kvarstår att trimma in Spolplattesystem, förfina rutiner och hantering av miljögifter oljor mm.

Klimatpåverkan

Lerbergets hamn ligger per definition i riskzonen för skisserade ökning av havsvattennivån.

Klimatförändringar med ökade antal stormar och mer återkommande perioder med höga vattennivåer är ett faktiskt hot mot

hamnanläggningen. Arbetet med att kompensera / skydda för detta har påbörjats av hamnkommittén och kommer att utgöra viktiga delar av beskrivna 6 års plan.

Segling för barn, unga och gamla

Segelföreningens tillkomst och etablering 2002 är ett viktigt steg i hamnens nya identitet.

Seglingsaktiviteterna utmanar hamnanläggningen på ett positivt sätt.

När fisket minimerats är föreningens verksamhet avgörande för att byns barn och unga får en varaktig relation till hav och båtliv. Verksamheten skall säkras långsiktigt och om behov uppstår kunna utvecklas i dialog hamnens intressenter. Föreningens verksamhet uppskattas långt utanför byns gränser. Svenska Seglarförbundet lyfter ofta fram föreningen som ett föredöme.

Hamnen - byns gemensamma vardagsrum till vardag och fest

Hamnen utgör byns egentliga centrum. Hamnen erbjuder i det närmaste oändliga möjligheter. Vid ett av många besök från en av de myndigheter hamnen ofta samarbetar med - fälldes följande " har väl sällan sett en hamn så många olika funktioner". Detta är ett

resultat av en målmedveten satsning från byalaget och dess medlemmar. Efter en serie av år, där hamnen tillåtits bli en anonym plats dit ingen utom initierade båtägare kände sig välkomna.

För att vända detta tog styrelsen då det strategiska beslutat att "återta" hamnen och göra den också till hela byns mötesplats och centrum. Detta innebar att ett antal aktiviteter och funktioner skapades. Vi vet alla resultatet - Galleriet startade, sillgrillningen drog igång, midsommar och julfirande etablerades i hamnen. Och en riktigt badbrygga sågs också för första gången. Genom ett initiativ från styrelsen initierades i 2000 talets början Lerbergets Segelförening, denna utveckling har sedan bara fortsatt till allas stora glädje. Nu finns ju t o m en uppskattad bastu.

Prioriterade insatser de kommande 6 åren

Följande insatser måste enligt hamnkommitténs beslut prioriteras i beskrivna ordning.

Östra bryggan

Östra bryggan är visserligen i ngt bättre skick än mittbryggan men bakomliggande stenskoning behöver ersättas och höjas med pålad kaj. Efter upprepade påfrestningar i samband med högt vattenstånd främst i kombination med sydliga stormar får södra hamnplanen allvarliga erosionskador. Insatsen ger

möjlighet till att påbörja ett efterlängtat arbete med sk flytbryggor och Y bommar. Arbetet här kan utföras från land och ger erfarenheter för fortsatta insatser i hamnen (Östra) gör det därför mycket lämpligt att påbörja kajrening och utveckling just här. Arbetet måste ske med stor försiktighet då mycket av insatsen sker i vatten - något som alltid är känsligt.

Bryggorna och södra piren Rössjan

Mittbryggan, ursprungligt uppförd i mitten av 1960 talets början är i mycket dåligt skick. Bedömningen är åtgärder för att säkra bryggan måste göras. Dessutom behöver flertalet båtplatser längs bryggan breddas. Avvägning att ersätta bryggan med s k flytbrygga har gjorts. Och efter förnyad bedömning har hamnkommittén gjort

bedömningen att mittbryggan behöver rivas och ersättas med flytbrygga. Trots att det är tekniskt och miljömässigt utmanande när det kommer till att riva den nuvarande bryggkonstruktionen. I samband med detta breddas hamnplatserna.

Södra piren (Rössjan) är byggd av löst lavad sten och behöver tätas för att förhindra sandintrång. Betonginjektering för ca 35 år sedan fungerar dåligt med stor

sandgenomträngning som följd. Ett framtida behov av den brygga som nu löper längs Rössjans norra sida är oklart. En preliminär bedömning är att det kommer att krävas mycket stora tekniska och ekonomiska insatser för att ersätta nuvarande brygga med en tät kaj som ersättning för nuvarande brygga. Uppfattningen är att med ett mer flexibelt båtplatssystem med sk flytbryggor och Y bommar skall prioriteras.

Östra kajen landsidan och dragstället

Kajen är i dåligt skick. Kajens nuvarande konstruktion iordningställdes 1938. Utsidan är delvis vittrad och fyllnadsgrus har börjat läcka. Ny skoning av trä måste etableras. I samband med detta måste också ny krönbalk gjutas och dragstället (Slipen) gjutas om.

Norra piren - Stora bro - renoverades mellan åren 2008 och 2011 på den del som utgör hamnens insida. Ca 140 meter kaj gjöts om i huvudsak med frivilliga krafter. Ovansidan av kajen behöver fortsättningsvis ett löpande underhåll, något hanteras under de återkommande arbetsdagarna. Inom snar tid behöver också själva parapeten fogas om för att förhindra ras. Detta arbete måste utföras av professionella krafter, eftersom det innebär lyft och återställan av de stenblock i 200 - 500 kg klassen som rört sig. Utsidan av piren, den del som vänder sig norrut, behöver en kontinuerlig påfyllnad av sten i vattenbrynet. Detta sker fortlöpande i mån av tillgång på sten.

Hamnplanerna - norra och södra

Norra hamnplanen är gott skick. I samband med ny spont och ny krönbalk på östra kajen kommer sannolikt asfalten på området att behöva läggas om.

Södra hamnplanens gräsdel är i gott skick och kan lämnas utan åtgärd. Nuvarande grusbelagd yta bibehålls. Om ytan hårdgörs måste också system för avrinning av

regnvatten lösas.

När skall det göras och vad kostar det ?

2018 - 2019 Östra och södra bryggan ersätts flytbryggor	1,2 msek
2019 - 2020 Mittbryggan ersätts med flytbryggor	1,0 msek
2018 - 2020 löpande underhålla norra prapeten	0,5 msek
2022 - 2023 Östra kajen träskoning och gjutning	0,9 msek